

TEMPS ERA TEMPS

Sant Antoni al carrer de Montcada

Estem en plena Setmana dels Barbut, tres monjos del santoral més antic, reconegut per catòlics, ortodoxos i luterans, representats per vells ermitans amb llargues barbes. La setmana va començar diumenge amb Sant Maü, va continuar dimarts amb Sant Antoni Abat i acabarà aquest diumenge amb Sant Vicent màrtir. Sempre ha sigut considerada la setmana més freda de l'any i a la vista del clima dels darrers dies, enguany deu ser veritat.

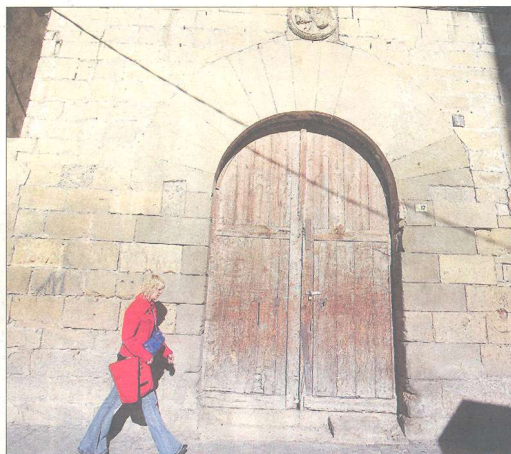
Josep Bayerri Raga,
Periodista

El més popular a les nostres terres és Sant Antoni, "el del baconet", patró de la nostra pagesia a diferència de la resta de Catalunya, que honoren Sant Galderic, i també patró dels animals. Sant Antoni personalitza les primeres festes majors de l'any: Móra d'Ebre, Ascó, la Torre de l'Espanyol, el Perelló..., a més a més d'altres localitats que organitzen o organitzaven activitats de benedicció dels animals i, especialment, la coneguda *Barraca de Sant Antoni*, una mena d'aute sacramental en què es representaven les temptacions al sant anacoreta per part del diable disfressat d'una voluptuosa dona que intentava, sense èxit, seduir-lo activant la seua libidinositat mentre el vellet la

foragita a cops de bastó. Durant molts anys, la més coneguda era la celebrada a la vila de Tivenys.

El gremi de pagesos de Tortosa celebrava la festa amb gran solemnitat a l'església (1652) de la seua propietat, al carrer de Montcada, com ho explica amb detall Joan Moreira (*Del folklore tortosí* Tortosa, 1934). Després de la missa, amb una bona collita d'almoines per als agremiats necessitats, hi havia la desfilada del bestiar pel carrer de Montcada i després, ball de la jota al so de la rondalla. L'església fou incendiada per un escamot revolucionari de la CNT-FAI l'estiu del 1936 i va quedar molt afectada. En acabar la Guerra, primer fou utilitzada com a magatzem i després, abandonada, es va malmetre a causa del temps i la pluja durant més de mig segle, i se'n va ensorrar la teulada. Per sort, el

Al carrer del Seminari, davant de l'església de Sant Antoni, els pagesos feien la festa popular, amb dinada i ball, per celebrar el dia del patró.

2010 s'hi va realitzar una reconstrucció parcial amb coberta d'encauallada de fusta. Avui allotja el museu de les escultures de la Setmana Santa tortosina.

El carrer de Montcada, de poc més de cent metres de llarg, havia sigut el carrer de les esglésies, totes del segle XVII. A més a més de la de Sant Antoni, a pocs metres hi havia la gran església dels Dolors, també destruïda, tot i que fa deu anys se'n va urbanitzar el solar amb la resta dels contraforts i capelles laterals i va esdevenir un espai d'ús públic vora el reha-

bitat palau Abària, seu de la delegació del govern de Catalunya.

A l'altra banda de vorera hi havia l'església de l'antic col·legi de la Concepció que els jesuïtes van obrir el 1642 i que després fou seu del Seminari Conciliar, raó per la qual el carrer de Montcada fou conegut popularment com a carrer del Seminari. L'església estava dedicada a Sant Josep. Era la més espaiosa de Tortosa després de la catedral i estava rematada per dos potents torres quadrades que emergien sobre el perfil de la ciutat. L'edifici també fou

incendiat durant la revolució del 1936, però la façana, les parets i les torres continuaren fermes fins que el 1958, amb l'excusa de dotar de pati d'esports l'institut de batxillerat, van ser enderrocades. L'administració municipal dels anys immediats a la postguerra fou letal per als edificis de la ciutat afectats per la Guerra i que encara eren en peu. Per iniciativa del poder local, es van destruir edificis susceptibles de recuperar-se, com fou el cas de l'esmentada església, les casernes de Sant Francesc o la plaça de bous. Altres es van deixar perquè el temps i la desídia els arruïnés, com les esglésies de Sant Antoni i dels Dolors. Una anècdota positiva, però: per indicació de l'arquitecte municipal d'aleshores, les pedres de la rosassa de la façana principal de l'església de Sant Josep foren recuperades i instal·lades com a vas de la font que hi ha a l'entrada del parc. Al solar de l'institut i l'església de Sant Josep s'està bastint un espectacular edifici per allotjar els serveis administratius de la Generalitat.

A continuació hi ha encara una altra església, la del que fou monestir de la Puríssima (1644), l'única del carrer avui perfectament conservada i oberta al culte religiós, amb la imatge del Sant Crist, el mausoleu funerari del bisbe Joan B. Veschi i l'altar major, decorat amb marqueteria de marbre. ■

COLORES CERÁMICOS DE TORTOSA SA

Busca **operaris per a la planta de producció de pigments i esmalts ceràmics** ubicada al Pol. Ind. Baix Ebre de Tortosa. Incorporació immediata, lloc de treball estable.

Els interessats envieu CV actualitzat i amb fotografia a:
rrhh@cct.es